

Velkommen i folkekirken

**Hvordan modtager vi nye mennesker
i sognekirke og menighed?**

Udarbejdet i samarbejde mellem
Helsingør Stift og Kirkefondet

 Kirkefondet

Indholdsfortegnelse

Indledning	3
Hvem melder sig ind?	4
Der er også andre nye i vores sogne	6
Hvad kan vi som sogn/kirke gøre?	8
Hvad skal præster være opmærksomme på?.....	9
Opsamling.....	10
Hvordan fandt vi ud af det ?.....	10
Hvis du har brug for hjælp.....	11

Styregruppen bag projektet har bestået af religionspædagogisk konsulent Marianne Fischer, uddannelseskonsulent Pernille Nærvig Petersen og udviklingskonsulent i Kirkefondet Berit Weigand Berg. Derudover har en række sognepræster fra Helsingør Stift løftet en væsentlig opgave i projektet, nemlig selve interviewene. Der er her tale om: Helle Theill Jensen, Rødovre, Michael Rønne Rasmussen, Ishøj, Lotte Grønborg, Hundested, Charlotte Chammon, Nr. Herlev og Jørgen Demant, Lyngby.

Fotos: Helsingør Stift/Anna Holte
Udgivet i oktober 2019

Velkommen i folkekirken

Er der dukket nye op i jeres kirke indenfor det sidste årstid? Hvis ja, er det så nogen, I har talt med? Ved I fx, hvad de hedder?

Det kan lyde som et meget banalt spørgsmål, men det er det faktisk ikke. I en stor del af den danske folkekirketradition falder vi ikke de nye om halsen. Tanken er ofte meget velment: De nye må gerne have lov til at komme ind ad døren og få frakken af – i overført betydning – inden vi begynder at overfalde dem.

Men er det alle nye, der har brug for denne rolige modtagelse? Og hvis den rolige modtagelse er den rigtige måde at gribe sagen an på, hvor længe skal den så vare? Eller er der nogen, for hvem det har været en lang rejse at nå frem til at gå fast i kirke, og for hvem en hjertelig velkomst allerede fra første gang havde været en opfyldelse af en drøm?

Disse spørgsmål dukkede op hos os efterhånden, som vi hørte en del fortællinger fra hele landet om mennesker, der måske nok syntes, at vejen ind i kirken var én sag, mens vejen ind i menigheden var noget helt andet.

Tanker fra genindmeldte og nydøbte voksne

Helsingør Stift og Kirkefondet gik derfor sammen i et projekt for at få en større indsigt i, hvad der rører sig af tanker blandt de nye i kirken. I første omgang var vores fokus faktisk på nogle, der ikke var rigtigt nye. Næmlig mennesker, der på et tidspunkt i deres liv havde meldt sig ud af folkekirken, men som nu havde meldt sig ind igen. Fra vi planlagde projektet, til det kom i gang, skete der dog et stort nybrud i kirken, som vi ikke kunne sidde overhørig, nemlig drop in-dåb. Derfor valgte vi at inkludere nydøbte i undersøgelsen.

En række mennesker – genindmeldte såvel som nydøbte – har meget velvilligt stillet deres fortælling til rådighed for os. De har svaret på, hvad der fik dem til at melde sig ud i sin tid, og hvad der har fået dem til at melde sig ind igen. Eller, hvad der var deres motivation for at blive døbt som voksen. De har også fortalt om, hvordan de oplevede velkomsten i kirken. Om de følte sig vel modtaget, eller om der var noget, som kunne have været bedre.

Forskellige typer af ”nye” i folkekirken

Det er ret tydeligt, at de, der som voksne søger ind i folkekirken, ikke forventer det samme, og at de heller ikke har samme behov. Mens nogle fik det, de havde forventet, sidder andre tilbage med et ønske om, at det havde været anderledes. På baggrund af deres fortællinger vil vi i dette lille hæfte

gerne præsentere nogle ”typer”. Det er tænkt som et bud på, hvad det kan være for et menneske, der dukker op i kirken og gerne vil døbes eller genindmeldes. Ud fra hver type giver vi et bud på, hvad man som kirke kan gøre dels for at byde dem velkommen og – i det omfang det er relevant – at skabe et møde imellem dem og menigheden.

På dette sted vil der dog hos en del melde sig bekymringen: ”Skal vi møde hver eneste nye på hver sin måde? Det har vi ikke ressourcer til”. Her vil vi gerne allerede nu afsløre, at det i praksis er meget små justeringer, der skal til. Og dertil er det godt at vide:

- at der, i de fleste sogne, ikke er tale om ret mange mennesker på et år
- at det ikke er en opgave, præsten eller andre skal stå med alene
- at små justeringer nogle gange er lidt sværere, end man forventer, men det gør en stor forskel for den, der gerne vil være en del af vores fællesskab.

En nærmere beskrivelse af, hvordan vi greb sagen an, findes bagerst i dette hæfte.

Hvem melder sig ind?

1) Den, der har en tro og som ønsker fællesskab

Han eller hun er på udkig efter nogen at dele denne tro med. En del af dem har igennem deres liv været i kontakt med andre kristne traditioner og trossamfund eller andre folkekirkemenigheder. I denne gruppe møder vi både nogle, der bliver medlem igennem dåb og nogle, der genindmelder sig. Her synes der at være en længsel efter en ”varm velkomst”. Det fællesskab, man leder efter, må meget gerne melde sig på banen hurtigst muligt.

2) Den, der allerede er en del af fællesskabet, og derfor gerne vil være medlem

Personen er kommet i kirken igennem længere tid. Fx til nogle af kirkens aktiviteter såsom mandehjørne, koncerter, foredrag, studiekredse osv. Nu er tiden så kommet til at melde sig ordentligt ind. For en del af disse er der tale om, at man gerne gå lidt stille med dørene omkring indmeldelsen. De andre i fællesskabet behøver ikke at få at vide, at man først nu er blevet medlem.

3) Den, der gerne vil have styr på tingene

Et klassisk argument er, at det skal være let for børn og familie at arrangere begravelse. Der kan både være tale om nogen, der har haft meget med kirken at gøre igennem tiden og nogen, der har haft mindre med kirken at gøre. Netop fordi det handler om, at der skal være styr på tingene, er det vigtigt, at de modtager en ordentlig bekræftelse på, at tingene nu er i orden.

4) Den, der er bevidst om døden

På nogle måder minder disse om den forrige gruppe. For disse er der dog ikke så meget fokus på den situation, som familie/pårørende vil komme til at stå i. Det handler mere om, at processen med at blive bevidst om sin egen dødelighed for nogle også indebærer at forberede sin egen begravelse. Et tilbud om en samtale om døden og egen begravelse kunne være relevant her.

5) Den, der tager konsekvensen af ændringer i livet

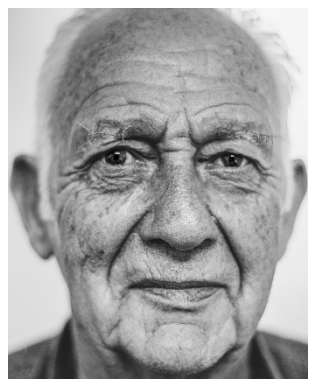
De meldte sig ud på et tidspunkt som en meget bevidst handling og vil nu gerne meldes ind igen på baggrund af et lige så bevidst valg. I de fortællinger, vi er stødt på, har årsagerne til at melde sig ud været enten politisk betingede eller følelsesmæssigt betingede. Ofte en blanding. En fælles ting synes at være, at udmeldelsen var tænkt som et signal fx: ”Jeg mener, at kirke og stat skal adskilles.” eller: ”Jeg synes, det er forkert, når kirken xxxxx” X’erne kan erstattes både af ting, der har med overforbrug af penge at gøre og af ting, der

har med kirkens gøren at gøre, så som at præsterne prædiker for politisk, eller at kirken iflg. vedkommende har en forkert tilgang til minoriteter som flygtning, homoseksuelle osv. Det ser ud til, at det er den store folkekirke og/eller en mediehistorie om noget, som folkekirken har gjort, der har fået dem til at melde sig ud. Og det er en relevant pointe. For det, der får dem til at melde sig ind igen, synes at være en relation til den lokale kirke. Her har man mødt en anden type præst, en anden type prædikener, en anden type fællesskab og en anden omgang med penge, end det som fik en til at melde sig ud.

Vi er ikke stødt på nogen, der i første omgang meldte sig ud som følge af tab at tro, men som nu har meldt sig ind igen. Det kan være en ren tilfældighed. Men det kan også skyldes, at hvis det handler om tro mere end om politik og/eller følelser, så er der noget mere grundlæggende på spil, som ikke ændres, selv om man møder en ny type kirke/præst/fællesskab. For nogen vil det være relevant, at dette valg bliver markeret. Muligvis blot med et hjerteligt håndtryk af præsten. For andre er valget så privat, at det ikke skal markeres.

6) Den som vil værne om det danske

I sogne, hvor der er mange kulturer præsenteret, ser vi, at nogle melder sig ind for at støtte op om den danskhed, som de ser kirken som repræsentant for. Ligesom under punkt 5 vil det for nogen være relevant, at dette valg bliver markeret. Muligvis blot med et hjerteligt håndtryk af præsten. For andre er valget så privat, at det ikke skal markeres.

Der er også andre nye i vores sogne

Der har vist sig at være et sammenfald mellem, hvad nye i folkekirken og nye i sognet godt kunne ønske sig. Ligesom der er nye i folkekirken, som gerne bare vil modtages med et anerkendende nik, er der også nye i sognet, der synes, at dette er nok. Men der er også nye af begge slags, der godt kunne tænke sig lidt mere. Derfor præsenterer vi her to klassiske grupper af andre nye. Nogle sogne har mange af de første og få af de andre, mens nogle sogne har begge dele. Det varierer bl.a. efter, hvordan boligerne er i sognet. Er det børnefamilieboliger eller singleboliger? Er de til at betale, eller er der hovedsageligt tale om pensionistvenlige boligforeningslejligheder?

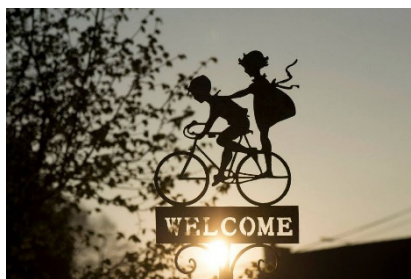
1) Tilflytterne

Når man flytter, modtager man en del velkomstfoldere, dels fra offentlige instanser, men også fra lokalforeninger. Det kan fx være en velkomst med to fribilletter og en opfordring til at blive medlem af den lokale biograf. Hvis man derudover fx dyrker sport eller er spejder, vil man ofte kontakte en lokal forening for at blive meldt ind der.

I folkekirken tager man sit medlemskab med sig, når man flytter. Derfor kan det nu alligevel være rart at blive budt velkommen. Og efterhånden som de klassiske kirkeblade bliver omlagt til andre medier, kan der gå meget længe, inden man hører noget direkte fra den nye sognekirke.

I en anden landsdækkende undersøgelse

”Dåb i dag” kan vi se, at en del mennesker indtænker kirken i det med at blive lokal. De ønsker at bruge deres nye lokale kirke netop for at vise, at de nu hører til et nyt sted. Derfor kan det være relevant, at vi som kirke også overvejer en velkomst for dem. En måde kunne være et enkelt brev og lidt informationsmateriale med posten til de nye, som allerede er medlemmer af kirken.

2) Fødte

En lille ny i familien kan være en anledning til, at kirken sendte et lykønskingsbrev eller -postkort til medlemmer, der er blevet forældre. Her kan man give lidt information om, hvordan det er med navngivning osv., og samtidig kan man ganske kort minde om muligheden for barnedåb, og hvordan man kan træffe aftale om dåb netop i dette sogn.

Hvad kan vi som sogn/kirke gøre?

En grundlæggende idé er at arbejde ud fra tanken ”Velkommen hjem”. At alle nye føler, at de blev modtaget som nogen, der var ventet. Det kunne være ud fra visionen ”Alle nye ansigter skal mødes med opmærksomhed”. Det kan ske på mange måder, der kan afstemmes efter det enkelte sogns traditioner, rutiner og temperament.

Sognets egen velkomstfolder	Velkomstfolder til alle nye (nydøbte, tilflyttere, genindmeldte) + indbydelser til de arrangementer, som er relevante for personen. Derudover kunne det være et postkort/bogmærke eller lign. med kontaktinformationer på kirkekontoret, præster osv. lige til at hænge op på køleskabet
Fødte	Når der er tale om fødte, kunne velkomstfolderen sendes ud sammen med et lykønskningskort og informationer om dåben: Hvordan og hvor melder man sig til?
En kort opfølgende kontakt	At ringe eller skrive til en nyindmeldt fx 3 mdr. efter. Det kan være for at stille to enkelte spørgsmål: Vil du fortælle om, hvorfor du har meldt dig ind? Er der noget, du mangler?
En velkom-mende kultur	Når man kommer til kirken, er det hele menighedens ansvar at byde velkommen (smile og hilse).
En ”værts-kultur”	Nogle, der har opgaven med at henvende sig til nye ansigter. Det gælder både ved gudstjenester og ved andre arrangementer. Det kan være opgaven med at sætte sig ved siden af den, der er ny – både ved kaffebordet og i bussen på kirkens udflugt
En ”tilmeldings-blanket”	Ligesom ved andre nye medlemskaber kan det relevant for kirken at få afklaret, hvordan og hvad det nye medlem gerne vil modtage af informationer. En mail eller seddel, hvor man beder om kontaktoplysninger, og hvor man kan krydse af, om man gerne vil have nyhedsbrev.

Hvad skal præster være opmærksomme på?

For mange danskere er der en tæt sammenhæng mellem forholdet til kirken og forholdet til præsten. Det kan der siges meget om teologisk, men det ændrer ikke på, hvordan de har det. Det er derfor vigtigt, at præster interesserer sig for (gen)indmeldelser – og ikke blot henviser til, at ”det ordner kordegnen”.

De præster, der har deltaget i projektet melder ind, hvor overraskende nemt og behageligt det var at lave en telefonisk kontakt til ny-indmeldte. Det er ganske enkelt nemt at gå til, og der er tale om såkaldte ”lavthængende frugter”.

Præsten er i høj grad det, man kalder ”socialiseringsagent” – dvs. en slags brobygger mellem de nye og kirken. Ikke fordi præsten i sig selv er særlig, men fordi præster dels er meget nemme at genkende, og dels fordi de bliver set som nogle, der har et overblik over, hvad der foregår i sognet.

Opsamling

I vores undersøgelse står det klart, at de, der har opsøgt kirken for enten at blive døbt eller blive genindmeldt har gjort sig gode overvejelser frem mod dagen. Gennem dåb og genindmeldelsen har de gjort en meget konkret og aktiv handling, der kan tolkes som et tegn på, at de godt gider kirken. Mange svarer også, at de ikke behøvede noget stort fra kirken i forbindelse med deres (gen-)indmeldelse, men at netop en lille ting som et ”velkommen” enten i form af et brev eller en kontakt ville have været på sin plads.

Et nyt medlemskab – uanset om det er første eller anden gang - skal ikke tales ned, for der er altid noget på spil for den enkelte. Selv når genindmeldelsen sker for at være sikker på, at man kan blive bisat fra kirken, så bør det også tages alvorligt – for hvad ligger bag det ønske?

Hvordan fandt vi ud af det?

Målet med denne undersøgelse har været at få så mange stemmer som muligt i spil. Vi har altså ikke ledt efter, hvad 20 % eller 40 % eller 60 % af alle genindmeldte har tænkt, men har derimod ønsket at tegne så bredt et billede som muligt.

Gruppen bag valgte derfor at involvere en række præster fra Helsingør Stift med lang erfaring. Denne gruppe har vi valgt, fordi præster hver dag arbejder med lydhørhed. De kan høre, når der er noget betydningsfuldt på spil. De tør spørge ind til ting, der handler om sorg og tab. Og de har et særligt fintfølelse talent for at sortere det fra, som ikke behøver at komme videre.

Hver præst har gennemført en række interviews – nogle få, andre flere – i hver sin personlige stil. Disse interviews er derefter indsamlet og gennemgået ved et fælles møde, hvor vi sammen gennemgik alle interviews på jagt efter temaer og tendenser.

Det er på baggrund af disse interviews, de temaer vi fandt og både vores og de deltagende præsters erfaringer, at vi har skrevet dette hæfte. Arbejdet kan ikke betegnes som videnskabeligt i akademisk forstand. Der er nærmere tale om en undersøgelse, der har haft til formål at skærpe kirkenes bevidsthed på en måde, så vi ikke kun taler om dem, der melder sig ud, men også tager os tid til at tale om og ikke mindst med dem, der melder sig ind.

Har I lyst til at arbejde videre?

Hvis I har lyst til at arbejde videre med dette, så er I velkomne til at kontakte religionspædagogisk konsulent i Helsingør Stift, **Marianne Fischer** på maf@km.dk eller på tlf. 21 40 06 85.

Har I spørgsmål til rapporten, så kontakt udviklingskonsulent i Kirkefondet, **Berit Weigand Berg** på bwb@kirkefondet.dk eller på tlf. 33 73 00 33.

Denne folder kan frit downloades fra Helsingør Stifts hjemmeside:
<http://www.helsingorstift.dk/udgivelser-og-serier/serier-og-portraetter/velkommen-i-folkekirken/folder-om-den-gode-velkomst>

